

مراقبت‌های لازم در کودکان دیابتی

تهیه و تنظیم:

سید علیرضا اسلامبولی زادہ

(سوپروایزر آموزش به بیمار)

منبع : پرستاری کودکان وونگ

بازنگری: خرداد ۱۴۰۴

جهت دسترسی به مطالب آموزشی بیشتر این بارکد را اسکن نمایید

021-67648000

www.hch.tums.ac.ir

یافت آباد، خیابان شهید رجایی، میدان امام علی (ع) ، خیابان عمرانی

بہتر است همواره کارت هویت دیابتی ها را
 کودک به همراه داشته باشد تا در صورتی که
 دچار حالت بیهوشی شد دیگران از مشکل
 کودک با اطلاع شوند .

[illegible]

کاهش قند خون چیست؟

کاهش قند خون: به قند خون کمتر از ۷۰ گفته میشود افت قند خون هم در افرادی که دارو مصرف میکنند و هم در افرادی که انسولین تزریق میکنند رخ میدهد.

علامتهای کاهش قند خون کدامند؟

احساس گرسنگی بیش از حد ، لرزش اندامها، پوست مرطوب و عرق سرد، رنگ پریدگی، تپش قلب ضعف و بیحالی ، تاری دید ، بیحسی ، گزگز و مورمور اطراف دهان

علل کاهش قند خون

- فراموش کردن یا به تاخیر انداختن و یا حذف غذاهای اصلی یا میان وعده های غذایی
- تزریق زیاد انسولین
- افزایش فعالیت بدنی که همراه با مصرف غذای اضافی یا کاهش میزان انسولین نباشد
- گرمای زیاد
- تهوع و استفراغ ، بی اشتها و یی و اسهال شدید

کاهش قند خون چگونه درمان میشود؟

برای بالابردن سریع قند خون کودک باید یکی از مواد قندی سریع الاثر را مصرف کند. این مواد عبارتند از : نصف لیوان آب میوه ، سه قطعه آب نبات ، دو حبه قند، یک قاشق عسل .

نکته مهم در درمان افت قند خون این است که بعد از مصرف یکی از مواد قندی سریع الاثر باید یکی از مواد طولانی اثر زیر را نیز کودک مصرف کند. این مواد عبارتند از:

یک ساندویچ نان و پنیر ، یک لیوان شیر و یک قطعه بیسکویت، یک عدد میوه، یک وعده غذای کامل در صورتی که زمان مصرف وعده غذای اصلی است.

قندخون پایین + حال عمومی نسبتاً خوب = لقمه

قندخون پایین + حال عمومی بد = آب قند (۸-۶ حبه قند)

قندخون پایین + کوما یا تشنج = آمپول گلوکاگون و در صورت عدم بهبودی

مراجعه به بیمارستان

افزایش قند خون چیست؟

به افزایش بیش از حد غلظت قند خون گفته میشود.

علل افزایش قند خون کدامند؟

- افزایش مصرف غذا
- ناکافی بودن انسولین یا قرصهای خوراکی پایین آورنده قند خون
- عفونت یا تنش عصبی
- کاهش فعالیتهای بدنی و ورزشی

علامتهای افزایش قند خون

علامتهای افزایش قند خون زمانی پدید میاید که قندخون فرد دیابتی بالای ۲۰۰ برسد . برخی از این علامتها عبارتند از:

تشنگی شدید ، افزایش حجم و تعداد دفعات ادرار ، اشتهای بیش از حد معمول

هنگام افزایش قندخون چه باید کرد ؟

- اندازه گیری قند خون با گلوکومتر
- استفاده از غذاها و نوشیدنی های بدون قند
- تزریق انسولین کریستال طبق دستور پزشک

چند نکته درباره مراقبت از کودک دیابتی:

۱- پدر و مادر باید آگاهی خود را در مورد بیماری قند افزایش دهند و تنها توصیه های پزشکان و افراد صلاحیت دار را اجرا کنند.

۲- زیاده روی در سخت گیری یا آزادی دادن بیش از حد در مورد کودک دیابتی درست نیست.

۳- پدیده بهبود موقتی یا ماه عسل دیابت

در بعضی بیماران دیابتی چند ماه بعد از شروع دیابت نیاز به مصرف انسولین کم میشود و با مقدار مصرف انسولین که همیشه مصرف میشده و کنترل بود، قند خون پایین میاید و نیاز به انسولین کم خواهد شد که این پدیده با کمک پزشک کنترل میشود. معمولاً این پدیده موقتی و حدود ۳ ماه طول میکشد.

۴- وقتی کودک وارد مدرسه شد ، باید با اولیای مدرسه و معلم او در مورد بیماری اش صحبت شود تا آنها بدانند که کودک در ساعات خاصی نیاز به تغذیه و تزریق انسولین دارد و اگر دچار افت قند شد ، چگونه به او کمک کنند.

۵- گاهی مسائل قابل توجهی اتفاق می افتد ، مثلاً کودک دیابتی که در درس حساب قوی بوده ، ناگهان در این درس افت شدید پیدا می کند ولی بعد ها معلوم می شود که در زمان درس حساب قبل از ناهار یا پس از ورزش بوده است. در این زمانها قند کودک در حد پایین است و تمرکز و دقت و درک او کاهش می یابد.

۶- وقتی کودک به میهمانی ، مسافرت و .. می رود سرنگ و شیشه انسولین و برنامه غذایی اش را نباید فراموش کند.

کتواسیدوز چیست ؟

وقتی بدن نتواند از قند خون به طور کافی استفاده نماید، شروع به سوزاندن چربی می کند و مواد زایدی به نام کتون تولید می گردد که به دنبال انباشت آنها در خون کتواسیدوز پدید می آید. این وضعیت در تزریق کم و نامناسب انسولین هم رخ می دهد.

کتواسیدوز یکی از وضعیتهای بسیار اورژانس در بیماران دیابتی نوع ۱ است و باید به سرعت درمان شود وگرنه به بیهوشی یا اغمای دیابتی می انجامد.

علامتهای کتواسیدوز دیابتی چیست؟

کاهش آب بدن ، چشمان گود رفته و لبهای خشک و پوسته پوسته شده

خواب آلودگی و تنفس دشوار

استفراغ درد شکم

کاهش هوشیاری ، کوما

تنفس با بوی میوه گندیده

در وضعیت کتواسیدوز چه باید کرد ؟

اگر کودک هوشیار است مایعات بدون قند، ترجیحاً آب به او بدهید . و سریعاً کودک را به اورژانس برسانید.